

Beszámoló

**a Gondozási Központ 2020. évi
tevékenységéről**

Készítette: Papp Alexandra
intézményvezető

Pétfürdői Gondozási Központ szakmai beszámolója a 2020-es évről

Személyi feltételek biztosítása:

A Gondozási Központ minden szakfeladatán a munkához mérten optimálisak a személyi feltételek, megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

Tárgyi feltételek biztosítása:

Az intézmény minden szakfeladatán rendelkezik mindazon tárgyi feltételekkel, amelyek lehetővé teszik a szakszerű és színvonalas munkavégzést.

I. A Családsegítő Szolgálat tevékenysége:

A családsegítő szakmai tevékenységét Pétfürdő településen 1 fő családgondozó látja el.

Szakmai tevékenység

A Családsegítő Szolgálat segítséget nyújt a működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémái, vagy krízis helyzete miatt segítséget igénylő személynek, családnak, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzésében, a krízis helyzet megszüntetésében, valamint az életvezetési képesség megőrzésében. Fontos tétele a családgondozásnak, hogy úgy tudjunk segítséget nyújtani, hogy a családok megőrizték, vagy a lehetőségekhez mérten javítsák az életvezetési képességeiket.

Az intézmény szolgáltatásait Pétfürdő közigazgatási területén lakhellyel illetve életvitelszerűen a településen tartózkodó lakosok, személyek vehetik igénybe.

Mentálhigiénés tevékenységünk arra irányul, hogy képessé tegyük az embereket az önmagunkban rejlő erők mozgósítására, s ezáltal alkalmassá váljanak a problémáik megoldására.

A családsegítő munkatárs rendszeres segít a pénzügyi, illetve a természetbeni támogatások hozzájutásához. Közvetít a NAV, a MÁK, a Nyugdíjfolyósító intézet, a Munkaügyi Központ, a Kormányhivatalok és a kliens között.

2020. március közepétől bevezetett veszélyhelyzet miatt csak indokolt esetben, krízishelyzetben történt találkozás a kliensekkel, illetve telefonos formában. Az idősebb korosztály, akikkel folyamatosan kapcsolatban áll, valamint figyelemmel kíséri a családsegítő munkatárs, nehezen élték meg a kapcsolattartás eme formáját.

A személyes találkozások 2020. május közepétől ismét személyes jellegűvé váltak, mely felszabadulást hozott számukra, hiszen a családlátogatások ennél a korosztálynál, főleg az egyedül élőknel rettentően fontos.

A tavalyi évben 170 esetben történt találkozás a kliensekkel. A klienskör nagy része továbbra is inaktív, álláskereső vagy munkanélküli státuszú.

Az intézményünkben nyilvántartásba vett és megforduló munkanélküliek nagy része az elmúlt évekhez hasonlóan középkorú, vagy nyugdíj előtt álló.

Szintén gyakori az életviteli, családi-kapcsolati gondok, mentális, pszichiátriai betegség, szenvedélybetegség, anyagi nehézség. A családgondozó több probléma együttes előfordulása esetén először a legsürgetőbb, a fő probléma megoldásában nyújt segítséget.

Általában a kliensekkel folytatott együttműködés során derül ki, hogy a hozott probléma mellett több probléma, halmozottan van jelen a családban, hiszen a fő gond magával hozza a többi.

Szabadidős és prevenció programok szervezése

A 2020-as év elmaradtak a rendezvényeink. Elmaradt a Családi nap rendezvény, a Játsszóház.

Együtműködés más intézményekkel

A Családsegítő Szolgálat együttműködik a házi orvosokkal, a kórházi szociális munkásokkal, a helyi önkormányzat szociális ügyintézőjével, a házi gondozással, a munkaügyi központ előadóival, a Máltai Szeretet Szolgálatl.

II. A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége:

A Gyermekjóléti Szolgálat éves forgalma 767 alkalom, ami nem csak az intézményen belül történő segítségnyújtást, szakmai tevékenységek számát, hanem családlátogatásokat is magába foglalja.

Az év során 35 családban 54 kiskorú veszélyeztetésének megelőzését, illetve megszüntetését végeztük.

A családokban jelen lévő leggyakoribb problémák a szülők következetlen nevelése miatt működési zavarok. Az ellátásban részesülő kiskorúak többsége óvodás vagy kisiskoláskorú. Ezeknél a családoknál a következetlen szülői nevelés, a helytelen magatartás, az érzelmi elhanyagolás okoz problémákat. A szülők sok esetben anyagi természetűnek érzékelik a gyermeknevelést. Sok kiskorú szeretetlen, vágnak a szülei figyelmére.

A nálunk gondozott kiskorúak többsége átlagos anyagi viszonyokkal rendelkező családba született és nevelkedik. Fontos lenne, ha pl. a gyermekek jó magaviseletét a szülő nem anyagi dolgoktól tenné függővé. „Mindent megadok neki...” mondat kiskamaszkorban már nem elég. A gyermeknek újszülött korától kiszámítható napirendre, stabil érzelmi háttérre lenne szüksége. A közös játék, a beszélgetések nem pótolhatóak a televízióval, később a telefonnal, számítógéppel.

A pandémia első hulláma megnehezítette az egyszülős családok a kapcsolattartását. Sajnos a járvány miatt elmaradt találkozások lehetetlen pótolni. A Gyermekjóléti Szolgálat meglátása szerint akadt olyan szülő, aki kihasználva a korlátozásokat – annak ellenére, hogy a másik szülő nem ment dolgozni, így kevesebb eséllyel betegedett volna le – nem engedte a gyermekkel történő kapcsolattartást.

A járvány 2020. március közepén bevezetett veszélyhelyzet miatt az Eljárásrendünk lekorlátozta a személyes találkozásokat, családlátogatásokat. Családlátogatások, személyes kapcsolatfelvétel, környezettanulmány készítése csak krízishelyzetben vált lehetővé. Csak email és telefon formájában érintkeztünk a családokkal. Május közepétől szolgálatunk visszaállt a korábbi évek gyakorlatához és újra személyes találkozásokkal igyekezett segítséget nyújtani.

A járvány elő hullámában elmaradtak a nevelési tanácsadóban, tanulási képességvizsgálónál, gyermekpszichiátriai részvételen történő vizsgálatok. A Gondozási Központban a pszichológusi tanácsadás online formában folytatódott azoknál a klienseknél, akiknek szükséges volt a mentális egészségük megőrzése miatt a további gondozás. Ahogy az online végzett családgondozás, úgy az online tanácsadás sem tudta pótolni a személyes találkozásokat. Szinten tartást szolgálta csak, azonban a családok, kliensek és a családgondozók számára is nagy megkönnyebbülést hozott a korlátozások feloldása.

Az iskolai oktatás március közepétől szintén digitális formában zajlott. A Gyermekjóléti Szolgálathoz beérkezett jelzések a korlátozások után is érkeztek az oktatási intézményekből, mivel inkább a serdülő korosztály nem vett részt az órákon, vagy feladataikat nem teljesítették, küldték vissza a pedagógusoknak. Egy esetben segítettünk számítógéphez juttatni a kiskorút, mivel a papír formában átvett feladatokat késve, illetve hiányos adta vissza, valamint nem tudott részt venni az órákon.

A járvány miatt korlátozások bevezetése új helyzet elé állította a szülőket, az oktatási intézményeket, gyermekeket és a családgondozókat is. Mindenki remélte, hogy rövid ideig tart és szeptemberre újra a megszokott formában folytatódhat az élet, azonban a 9. osztálytól továbbra is digitális oktatás maradt érvényben.

2020-ban 12 családban 15 gyermeket védelembe vétel miatt gondoztunk.

Utógondozást, a nevelésbe vétel megszűnése miatt nem végeztünk. Továbbá egy család 1 gyermekének nevelésbe vételét javasoltuk a súlyos szülői elhanyagolás, gondatlanság miatt. Visszagondozást kettő család 3 gyermekénél végeztünk, azonban az egyiknél a szülő elhanyagoló magatartása miatt valószínűsíthető, hogy gondozás évekig eltart, valamint a másik kettőnél a gyám kora és egészségi állapota miatt eredménytelenül zárul, így a kiskorúak az ellátórendszerben maradnak.

Rendőrségi feljelentést egy esetben tettünk kiskorú veszélyeztetése miatt, mely eredménytelenül zárult, mivel az ügy kivizsgálása során a rendőrség nem állapította meg bűncselekmény elkövetését.

Továbbá egy esetben a Gondozási Központban történt rongálás miatt történt feljelentés, mivel az egyik kliens összeszólalkozott a volt élettársával, melynek következtében ordítva kisebb károkat okozott a berendezési tárgyakban. Őt a bíróság garázdaság miatt, folyamatban lévő felfüggesztett büntetése miatt letöltendő börtönbüntetésre ítélte.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2020-ban egy alkalommal hívta össze a jelzőrendszeri esetszabócskáló csoportot, továbbá az Éves gyermekvédelmi konferencia elmaradt.

Szabadidős és prevenció programok szervezése:

A Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálatnak elmaradtak a prevenció és szabadidős programjai, táboroztatás.

Együttműködés más intézményekkel:

A Gyermekjóléti Szolgálat kapcsolatban állt a Védőnői Szolgálattal, a Bölcsődéval, az óvodával, a helyi és környékbeli iskolákkal, a rendőrséggel, a polgárőrséggel, illetve a Máltai Szeretet Szolgálattal.

III. Területi-védőnők tevékenysége **Pétfürdő I – II. körzet**

A 2020. évben a Covid-19 járványügyi helyzet nagymértékben befolyásolta a családlátogatások és szűrővizsgálatok lebonyolítását, különösen a tavaszi és őszi-téli időszakban. Az online módon történő „szűrővizsgálatok” nem voltak teljes körűek, hiszen nem terjedtek ki a személyes találkozást igénylő vizsgálatokra (súly, magasság mérés a szülő által mért adatok, látás, hallás vizsgálat, mozgásszervek vizsgálata). Az távkonzultációban tartott videós kapcsolatban is sokszor előfordult, hogy a gyermeket csak villanásra látta a védőnő, mert nem akart a kamera elé állni, ülni. Az elmaradt szűrővizsgálatok a későbbiekben kerültek pótlásra, megnehezítve az aktuális hónapban elvégzendő feladatokat.

Az adminisztráció elvégzését nehezítette, hogy a gondozott gyermekek szülei többnyire messenger üzenetekben kerestek. A velük való üzenetváltások nehézkesek voltak, előfordult, hogy a védőnő kérdéseire csak órákkal később reagáltak, növelve ezzel a készenlétet, és más tevékenységtől vonta el a figyelmet. Ezeknek az üzeneteknek az adminisztrációja különös nehézséget okozott, csak az őszi időszakban sikerült megszervezni a munkafolyamatokat.

A mindenki számára új helyzet, a home office-ok, táppénzek miatt a másik védőnői körzet, és a beteg rendeléssel kapcsolatos forgalom, problémák egy része is a védőnői szolgálatnál csapódott le, ezt a helyzetet is kezelni kellett, az mellett, hogy az emberek egyre türelmetlenebbek, agresszívabbak lettek.

2020. december 31-i állapot szerint **létszám adatok:**

A gondozott családok száma 225.

Várandós anyukák száma 38 fő.

Csecsemő létszám: 30.

Kisdéd: 75.

Kisgyermek: 134.

Fejlődési rendellenességgel illetve halva született csecsemő nem jött a világra.

Életkorhoz kötött szűrések alakulása:

A távkonzultációk, karanténok miatt még az elmaradt önálló védőnői tanácsadások ellenére és sok tanácsadási alkalom volt. A folyamatos fertőtlenítés, szellőztetés miatt jóval nagyobb időintervallumot kellett tartani két gondozott között, ezért egy tanácsadási napra nem volt kapacitás a szokásos létszámokkal dolgozni, hanem plusz tanácsadási napok lettek kijelölve, oly formában, hogy a hét napjait osztották fel egymás között a védőnők.

Mozgásszervi elváltozások száma annyiban változott, hogy valamivel kevesebb láb deformatást szűrtek ki az előző évihez képest. Minden esetben lábtornát javasolnak, mely mellé írásos tájékoztatót kapnak a szülők, illetve a védőnők be is mutatják a gyakorlatok helyes kivitelezését. Ezen kívül felhívják a szülők figyelmét a megfelelő cipő kiválasztására, szükség szerint sarokemelő betét használatára. A tapasztalat azt mutatja, hogy a gyermekorvosok ortopédiai szakrendelésre csak komolyabb mozgásszervi elváltozás esetén, illetve a beiskolázás évében küldik a gyerekeket. A Covid-19 miatt számtalan szakrendelés, közülük a gyógytorna sem volt elérhető átmenetileg.

Szemészeti elváltozások száma nem emelkedett.

Továbbra is tapasztalat, hogy a gyermekek a tv, számítógép előtt ülnek, okos telefon és tablet van már az egészen kicsik kezében is. Ezt nagyban befolyásolta a digitális oktatás megjelenése, valamint az, hogy nagyon sok kisgyermek nem járt óvodába a veszélyhelyzet ideje alatt.

Leletek bemutatása: Ortopédiai és egyéb szakrendelésről, főleg a csecsemők esetében a szülők minden esetben bemutatják a leletet, azonban a szemészeti szakrendelőkbe való hosszú előjegyzési idő miatt a szülők gyakran inkább magánrendelésre viszik el a gyermekeket, ahol semmiféle írásos dokumentációt nem kapnak az esetleges elváltozásról.

Gyakori az eltérés a finommotorika területén, szociális téren illetve a különböző fokú beszédhiba. A szociális lemaradások a járvány miatt beszűkült élettér, a közösségi programok hiányával is magyarázhatóak. Az óvodás korú gyermekeknek javasolták, hogy akinek édesanyja kisebb testvérrel van otthon, akkor lehetőleg az óvodás gyermeket se hordják átmenetileg közösségbe.

A korábbi évekhez képest az elhízás aránya emelkedett még.

A legtöbb elváltozást ezúttal az 5-6 éves korosztálynál vegyesen lett kiszűrve.

Anyatejes táplálás:

A szoptatás a tavalyi évhez képest nem változott, a gyermekek 60 %-a fél éves koráig kizárólag anyatejes táplálást kap.

Kapcsolat más szervezetekkel, intézményekkel

Szoros kapcsolatot tartanak fenn a helyi Gyermekvédelmi Szolgálattal. A közösen gondozott családokról rendszeresen konzultálnak személyesen, illetve telefonon és a közös családlátogatások azonban ebben az évben elmaradtak.

Egyéb szakmai tevékenység:

A területi védőnő heti 2 órában „Integrált szülő-csecsemő konzultációt” tart, amely a kora gyermekkorban (0-5 év) időszakában használható prevenciós és intervenciós módszer. Az érzelmi- és viselkedésszabályozási problémák (regulációs zavarok), kapcsolati nehézségek és egyéb korai testi-lelki problémakörök kezelését, enyhítését célozza meg, amellyel a kiegyensúlyozott szülő-gyermek kapcsolatot és a harmonikus fejlődés lehetőségét támogatja.

A járványhelyzet miatt ez a szakmai tevékenység márciustól elmaradt és csak szeptembertől folytatódott.

Beszámoló az Iskola Védőnői Szolgálat 2019-s tevékenységéről

A 2020/2021-es tanév védőnői munka szempontjából nem mondható túl eredményesnek, hiszen az oktatási intézményben 2020 szeptembere online oktatással kezdődött.

Feladatait a Horváth István Általános Iskolában, és a Kolping Katolikus Szakiskola, Speciális Szakiskola és Kollégiumában látta el.

2020. október elsején beíratott tanulók száma a következőképpen alakult:

Horváth István Általános Iskola: 309 fő, ebbőlgyógyepedagógiai ellátásban 27 fő, Kolping Katolikus Szakiskola, Speciális Szakiskola és Kollégium: 100 fő, ebből SNI: 34fő.

A tanulói létszámok évről évre csökkenek, azonban az SNI-s gyermekek száma emelkedik.

A védőnő a tanév során előírt kötelező oltásokat, megszervezte, elvégezte.

Az igényeknek megfelelően egészségneveléssel kapcsolatos órákat a járvány miatt csak 2020. márciusáig tudta megtartani.

A Kolping Katolikus Szakiskolában a 2020/2021-es tanév távoktatással kezdődött és jelenleg is ilyen formában zajlik.

IV. A házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés tevékenysége:

Házi segítségnyújtás

A házi gondozottak száma 2020. decemberében lezárt adatok szerint 33 fő volt. Az év során 38 személyt láttak el a házi gondozók.

Tevékenységük szerteágazó és az ellátott egészségügyi állapotától, az időjárástól, illetve évszaktól függ. Leggyakoribb tevékenység a bevásárlás, gyógyszer felírása, kiváltása, mosdatás, tisztázás, fürdetés, kötözés, szakorvoshoz kísérés, háztartási munkák elvégzése.

Időszakosan fabehordás, hólapátolás, csúszásmentesítés.

A hozzátartozókkal 2020-ban jobbra együtt tudunk működni, bár előfordulnak olyan esetek, amikor rokon nincs elérhető közelségben, illetve egyáltalán nem lehet fel.

Ritkán a hozzátartozók - leginkább a gyermekeik – nehezen veszik tudomásul, hogy szüleik elesetté váltak és segítségre, támogatásra szorulnak, amennyiben közel laknak – gyakori látogatásra, rendszeres telefonos kapcsolattartásra lenne szükségük. A felnőtt gyermek általában a támaszt a házi gondozóban látja, azonban a gondozó nem pótolja a családot, az unokákat.

Sajnos egyre több esetben fordult elő, hogy az idős személy lebetegedése esetén nem szerette volna különlé hozzátartozóját értesíteni állapotának romlásáról. Ennek oka valószínűleg, hogy a kapcsolat meglazult szülő gyermek között. „Nem szeretném zavarni!” – hangzik. A magára maradt szülőt gyermeke ritkán látogatja, akkor is, ha közel él hozzá. A házi gondozó állapotromlás esetén nem csak az orvost értesíti, hanem a hozzátartozót is.

Az idős személy állapotromlása megtörténhet egyik napról a másikra, akár teljes kiszolgáltatottsággal párosulva. Aki előző nap még fennjáró volt, pár napos kórházi tartózkodás után ágyhoz kötötten pelenkával tér haza. Amennyiben tudatában van állapotromlásával, mentálisan is rossz állapotba kerül.

A házi gondozók szorosan együttműködtek a házi orvosokkal, a családsegítő munkatárssal, a polgármesteri hivatal dolgozóival, illetve igény szerint a szakorvosokkal és a kórházi szociális munkással.

Munkájukat általában az ellátottak mentális állapota nehezíti. Ez leginkább abban az esetekben érezhető, amikor hozzátartozó nincs, vagy messze lakik.

A házi gondozók nem hagyják magukra az idős személyeket és mindent megtesznek, hogy rugalmasan és gördülékenyen rendeződjenek az idős személyek körüli vizsgálatok, valamint hogy otthoni körülményeik megfelelőek legyenek számukra.

2020. március közepétől egy kormányrendelet előírta, hogy a veszélyhelyzet ideje alatt a 65 év feletti korosztályt, illetve a lebetegedett vagy karanténba kényszerült lakosságot házi segítség keretén belül segítjük.

A már meglévő gondozásoknál azokat az idős személyeknél, akiknek a hozzátartozó besegített, illetve vállalta a gondozását a veszélyhelyzet megszűnéséig szüneteltettük az ellátását. Azonban ahol nincs hozzátartozó, vagy a rokona koránál fogva védett volt, illetve messze lakott, továbbra is megsegítettük. A cél nem a gondozások megszüntetése, hanem a fertőzésveszély minél kisebbre történő minimalizálása volt.

A megnövekedett feladatainkat a további meglévő gondozások mellett úgy próbáltuk ellátni, hogy mozgósítottuk a családgondozókat is.

Szociális étkeztetés

A szociális étkezők száma a 2020. december 31-én lezárt adatok alapján 51 fő volt. Az év során 67személy részesült étkezésben.

Jellemzően az életkoruk és az életkorral együtt járó egészségi állapot és önálló képesség csökkenés az oka a napi egyszeri meleg étel igénylésének.

V. Beszámoló a Bölcsőde tevékenységéről:

A működés rendjét „A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai” című módszertani levél részletezi, amely az Országos Család- és Gyermekvédelmi Intézet gondozásában jelent meg. A bölcsőde, mint gyermekintézmény a gyermekjóléti alapellátás része, amely a családban nevelkedő 6-36 hónapos korú gyermekek számára biztosítja a napközbeni ellátást, szakszerű gondozást, nevelést.

A nevelési év folyamán 40 gyermek részesült bölcsődei ellátásban. A két 12 fős csoportban a gyermekek jellemzően 1 – 3 éves életkorúak.

Az elmúlt év során férőhely hiányában senkit nem kellett visszautasítanunk.

Beszoktatások a járvány első időszakában nem történtek, ezt a fertőzésveszély miatt nem lehetett biztosítani. Ezért egy rövid időre új kisgyermek nem érkezhetett az intézménybe.

A bölcsőde március közepétől 2 hétig zárva tartott, mivel a szülők kivették gyermekeiket. Márciustól májusig kis csoportokban működött az intézmény, mivel a szülők többsége otthon tartózkodott. Május végétől követő időszakban csoportonként 5 főt tudtunk fogadni.

A bölcsődei ellátás nem szünetelt, azonban a pandémia első hullámban a szülők többsége online dolgozott otthon, vagy a munkahelyére nem tudott bemenni. A szülőknek lehetőséget adva tájékoztattuk őket, hogy amennyiben meggondolják magukat, jelezhetik, hogy mikortól kívánják gyermekük ismét bölcsődébe járatni.

A két hét kényszerszünet óta ne zártunk be, folyamatosan működünk.

Pétfürdő, 2021. április 28.

Papp Alexandra
intézményvezető